

Marek Kędzierski

ANGIELSKIE CZASY

W JEDEN DZIEŃ

© Marek Kędzierski

wydarzenie / stwierdzenie faktu
(I arrived / have arrived / arrive / will arrive itd.)

się (k... y...)
dzieje się teraz,
będzie się działo
(I have known / was eating / have been eating / am eating / will be eating itd.)

Future Perfect Continuous
minie X czasu od kiedy
coś trwa / dzieje się

Future Perfect
zdarzy / sko
zanim / prze
I / you / he
won't hav
Mo

Tomorrow I / you / he will have / won't have been eating for...

Present Perfect Continuous
dzieje się
od jakiegoś czasu
I / you have / haven't been eating
He has / hasn't been eating since
Monday / for two days

Future going to
zamierzać / zanosić się
(na to że...)
I am / am not going to eat
You are / aren't going to
He is / isn't going to

Present Perfect Simple
zdarzyło się / stan rzeczy
do tej pory
I / you have / haven't eaten / known
He has / hasn't eaten / known

Present Continuous
działo się
teraz
I am / am not eating
You are / aren't eating
He / she is / isn't eating

Present Simple
zdarza się zwyczajowo
Dzisiaj (teraźniejszość)
I / you eat / don't eat
He eats / doesn't eat

Past Perfect
wydarzyło się zanim...
I / you / he had / hadn't eaten before...
Przedwczoraj
(jeszcze wcześniej)

Past Perfect Continuous
działo się
zanim...
I / you / he had / hadn't been eating before...

Past Continuous
działo się
przez pewien czas kiedy...
I / he was / wasn't eating when...
You were / weren't eating

Past Simple
wydarzyło się
I / you / he ate / didn't eat
Wczoraj (przeszłość)

ANGIELSKIE CZASY

W JEDEN DZIEŃ

ISBN 978-83-272-3319-6

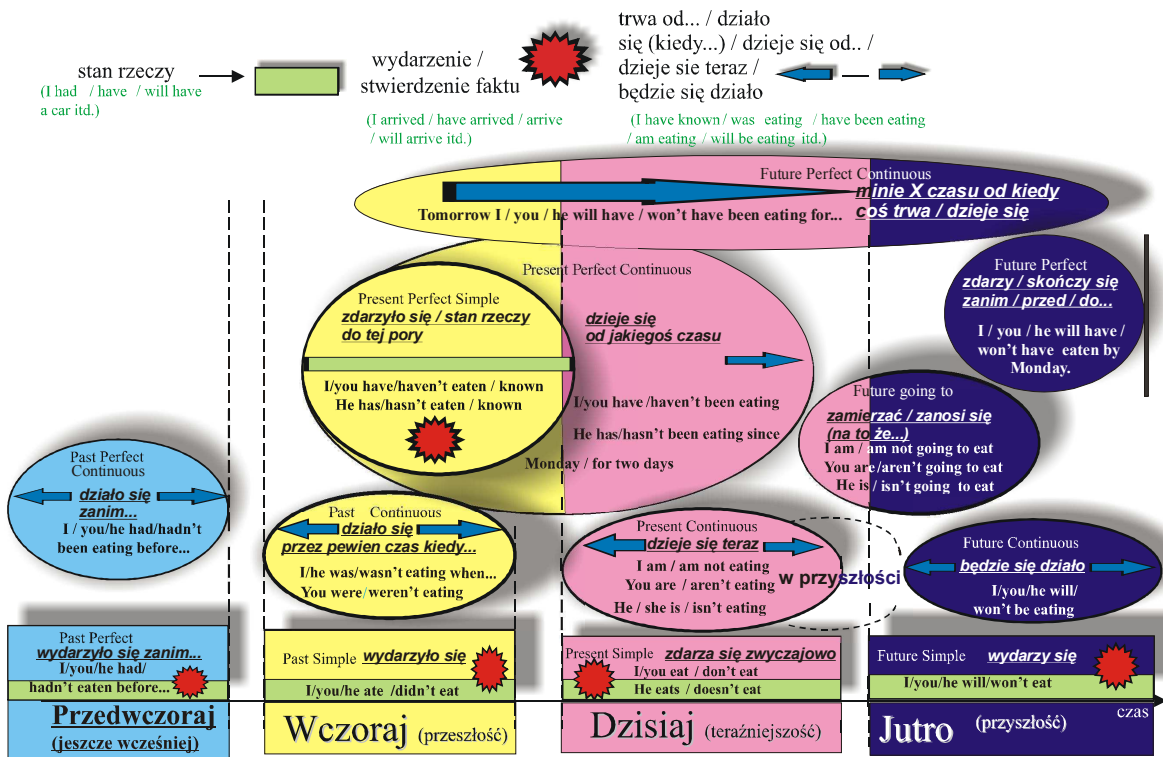
Spis treści

GRAFICZNE PRZEDSTAWIENIE SYSTEMU CZASÓW ANGIELSKICH	6
LEGENDA I OGÓLNY OPIS RYSUNKU:	7
KONSTRUKCJA CZASÓW ANGIELSKICH	8
SKRÓCONY OPIS CZASÓW ANGIELSKICH	9
SKRÓCONY OPIS CZASÓW ANGIELSKICH	10
PRESENT SIMPLE	11
PRESENT SIMPLE	11
PRESENT CONTINUOUS	17
PAST SIMPLE	27
PAST CONTINUOUS	33
PRESENT PERFECT	43
PRESENT PERFECT CONTINUOUS	53
FUTURE SIMPLE	63
FUTURE CONTINUOUS	69
FUTURE GOING TO	79
PAST PERFECT	89
PAST PERFECT CONTINUOUS	95
FUTURE PERFECT	105
FUTURE PERFECT CONTINUOUS	111

Od autora

Wśród uczących się języka angielskiego panuje powszechne przekonanie, że czasy to wyjątkowo trudny materiał do opanowania. Niesłusznie. Wieloletnie doświadczenie nauczycielskie pozwoliło mi opracować odkrywczą i niezwykle skuteczną metodę uczenia czasów. Wykorzystanie autorskiego diagramu zawierającego graficzną prezentację wszystkich czasów oraz towarzyszącego mu lapidarnego opisu z wieloma odniesieniami do języka polskiego, sprawiało, że problem dla uczących się przestawał istnieć w ciągu nie więcej niż dwóch, trzech zajęć. Ten właśnie materiał stanowi podstawę niniejszej książki. Kwestia czasów wyjaśniona została w sposób klarowny i przejrzysty, zrozumiały nawet dla najbardziej „antyjęzykowych” umysłów. Ponadto, każdy czas pokrótce omówiony jest z osobna. A zamieszczony poniżej zestaw ćwiczeń ma na celu utrwalenie świeżo przyswojonej wiedzy. Znaczącym atutem książki jest klucz do ćwiczeń opatrzony komentarzami, dzięki którym uczący się nie ma wątpliwości co do tego, dlaczego taki, a nie inny czas został w danym zdaniu zastosowany.

GRAFICZNE PRZEDSTAWIENIE SYSTEMU CZASÓW ANGIELSKICH

LEGENDA i OGÓLNY OPIS RYSUNKU:

 - stan rzeczy, czyli czasowniki oznaczające **NIE** czynność, lecz istniejącą sytuację: *I have a car.* - Mam samochód; *It is warm.* - Jest ciepło; *I understand.* - Rozumiem itd. - To nie są czynności, tak po prostu jest i już. Czasowniki oznaczające stan rzeczy występują w czasach „SIMPLE”.

 - wydarzenie / stwierdzenie faktu, czyli interesuje nas, co się zdarzyło, zdarza lub zdarzy - sam fakt. Informacja czy, i jak długo dana czynność trwała, jest nieistotna – nie to jest tu ważne: np. *I lived in Warsaw* - Mieszkałem w Warszawie; *I have eaten snails twice in my life.* - Dwa razy w życiu jadłem ślimaki; *I will bring the materials.* - Przyniosę materiały. – Stwierdzamy jedynie fakty, że coś się zdarzyło / zdarzy, miało miejsce (lub nie - w przypadku przeczenia) itd.

 — - (nie*)trwa, (nie*)dzieje się, (nie¹)działo, (nie*)będzie się działo, czyli bardziej niż samo wydarzenie istotnym jest fakt trwania czynności. To, że coś się dzieje w tej chwili, działo się w momencie, gdy wydarzyło się coś innego (tło dla Past Simple), dzieje się od pewnego czasu itd. Na przykład: *I am (not) writing now.* – (Nie*) Piszę teraz; *I was (not) writing when you came / yesterday at 5 pm.* – (Nie*) Pisałem, kiedy przyszedłeś / wczoraj o piątej; *I have (not) been writing for two hours.* – (Nie*) Piszę od dwóch godzin. itd. Wszędzie forma ciągła, ponieważ istotny jest fakt, że czynność trwała, była w trakcie.

OPIS RYSUNKU:

Na rysunku, patrząc od lewej, mamy **PAST PERFECT CONTINUOUS** i **PAST PERFECT**. Jak widać obydwie opisują to, co działo się, wydarzyło się jeszcze wcześniej przed innym wydarzeniem, czynnością przeszłą (stąd poniżej umowna nazwa kolumny: „PRZEDWCZORAJ”) – przed tym, co opisują czasy **PAST SIMPLE** i **PAST CONTINUOUS**. **PAST SIMPLE** (coś, co się zdarzyło; było, minęło) i **PAST CONTINUOUS** (coś się działo, gdy zdarzyło się coś innego lub w danym momencie) opisują zamkniętą przeszłość (zwykle wiadomo kiedy coś miało miejsce) stąd umowna nazwa: „WCZORAJ”. **PRESENT PERFECT SIMPLE**, jak widać, w pewien sposób dotyka teraźniejszości, ponieważ opisuje to, co wydarzyło się gdzieś, kiedyś do tej pory / do tej chwili / do tego momentu (**nieważne kiedy i nie wiadomo kiedy**) i coś z tego teraz wynika; lub stan rzeczy, który trwa do tej pory np. *I have been here for a year.* – Jestem tu od roku (na rysunku zielony pasek). **PRESENT PERFECT CONTINUOUS** obejmuje zarówno przeszłość jak i teraźniejszość (na rysunku umiejscowiony jest zarówno w kolumnie „WCZORAJ” jak i w kolumnie „DZISIAJ”), czyli coś się dzieje, ktoś coś robi **od pewnego czasu**. Czasy **PRESENT SIMPLE** (wyraża rutynowe, zwyczajowe czynności i wydarzenia oraz teraźniejsze stany rzeczy) i **PRESENT CONTINUOUS** (wyraża to, co dzieje się w tym momencie, obecnie, tymczasowo, ktoś coś robi w przyszłości – konkretne plany) opisują teraźniejszość, stąd umowna nazwa: „DZISIAJ”. Czasy **FUTURE SIMPLE** (mówi, że coś się wydarzy, ktoś coś zrobi) i **FUTURE CONTINUOUS** (mówi, że coś się będzie działo, ktoś coś będzie robił przez pewien czas lub w danym momencie) opisują przyszłość, stąd umowna nazwa: „JUTRO”. **FUTURE GOING TO** oznacza, że ktoś coś zamierza zrobić / robić lub że zanoszą się na coś np. *It is going to rain.* – Zanoszą się na deszcz. **FUTURE PERFECT** podkreśla fakt, że coś zostanie zrobione / zakończone do pewnego momentu. **FUTURE PERFECT CONTINUOUS** obejmuje przeszłość, teraźniejszość i przyszłość. Mówi nam, że w pewnym momencie minie ileś czasu, od kiedy coś się dzieje, trwa, ktoś coś robi np. *Tomorrow I will have been learning English for two weeks.* – Jutro miną dwa tygodnie, od kiedy uczę się angielskiego.

* dla przeczeń

KONSTRUKCJA CZASÓW ANGIELSKICH

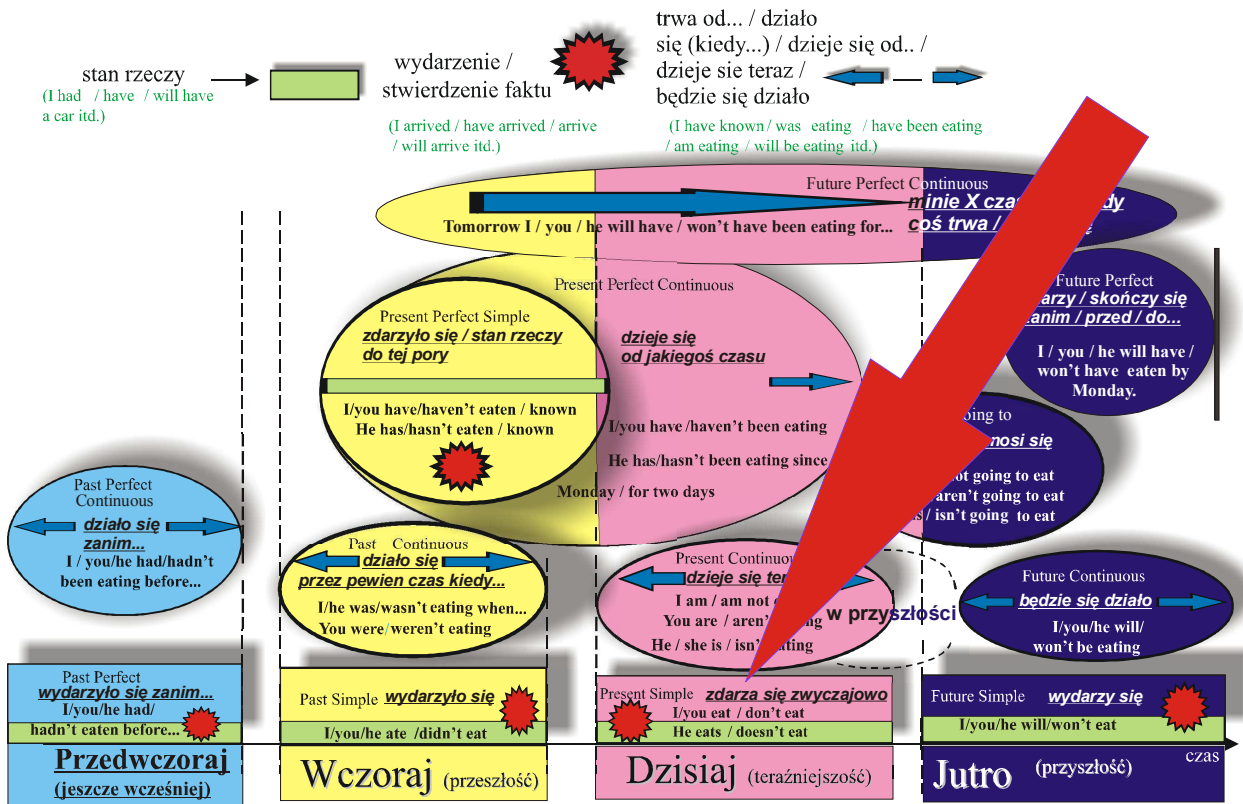
PRESENT SIMPLE									
Twierdzenie			Przeczenie				Pytanie		
I			I				I		
You	write		You	don't			you		
We			We	(do not)			we		
They			They		write.		they		write?
He			He	doesn't			does /	he	
She	writes		She	(does			doesn't	she	
It			It	not)				it	
PRESENT CONTINUOUS									
Twierdzenie			Przeczenie				Pytanie		
I	am		I	am not			am	I (not)	
He			He	isn't			is / isn't	he	
She	is	writing.	She	(is	writing.			she	writing?
It			It	not)				it	
You			You	aren't			are /	you	
We	are		We	(are			aren't	we	
They			They	not)				they	
PAST SIMPLE									
Twierdzenie			Przeczenie				Pytanie		
I			I				I		
You			You				you		
He	work <u>ed</u>		He	didn't (did	write.		he		
She	wrote (irregular)		She	not)			she		write?
It			It				it		
We			We			did /	we		
They			They			didn't	they		
PAST CONTINUOUS									
Twierdzenie			Przeczenie				Pytanie		
I			I	wasn't			I		
He	was		He	(was			was /	he	
She			She	not)	writing.		wasn't	she	
It		writ- ing.	It					it	writing
You			You	were- n't			were /	you	
We	were		We	(were			weren't	we	
They			They	not)				they	
PRESENT PERFECT SIMPLE									
Twierdzenie			Przeczenie				Pytanie		
I			I				I		
You			You	haven't			have /	you	
We	hav	work <u>ed</u> .	We	(have	work <u>ed</u> .		haven't	we	worked?
They	e	spoken. (irregu- lar)	They	not)				they	spoken?
He			He	hasn't			has /	he	
She	has		She	(has			hasn't	she	
It			It	not)				it	
PRESENT PERFECT CON- TINUOUS									
Twierdzenie			Przeczenie				Pytanie		
I			I	haven't			I		
You	have		You	been			have /	you	
We	been		We	(have not	writing.		ha- ven't	we	been
They		writ- ing.	They	been)				they	writ- ing.
			y						
He			He	hasn't			has /	he	
She	has		She	(has not			hasn't	she	
It	been		It	been)				it	

FUTURE SIMPLE									
Twierdzenie			Przeczenie				Pytanie		
I	will / shall	write.	I	won't / shan't (will not / shall not)	write.	will / won't	I	you	write?
You He She It We They	will	write.	He She It You We They	won't (will not)	write.		he she it we they		
FUTURE CONTINUOUS			Przeczenie				Pytanie		
I			I			will / won't	I	you	
You He She It We They	will be	writing.	You He She It We They	won't (will not)	writing.		he she it we they	writing	
PAST PERFECT			Przeczenie				Pytanie		
I			I			had / hadn't	I	you	
You He She It We They	had	worked. written	He She It You We They	hadn't (had not)	worked. written.		he she it we they	worked? written?	
PAST PERFECT CONTINUOUS			Przeczenie				Pytanie		
I			I			had / hadn't	I	you	
You He She It We They	had been	writing.	You He She It We They	hadn't been (had not been)	writing.		he she it we they	been	writing.
FUTURE PERFECT			Przeczenie				Pytanie		
I			I			will / won't	I	you	
You He She It We They	will have	written.	You He She It We They	won't (will not) have	written.		he she it we they	have	written.
FUTURE PERFECT CONTINUOUS			Przeczenie				Pytanie		
I			I			will / won't	I	you	
You He She It We They	will have been	writing.	You He She It We They	won't (will not) have been	writing.		he she it we they	have been	writing.

SKRÓCONY OPIS CZASÓW ANGIELSKICH

CZAS	ENGLISH	POLSKI	CZAS	ENGLISH	POLSKI
Present Simple	<i>I (don't) eat / write every day.</i>	<u>JEM / PISZE</u> ; ale lepiej formę tego czasu oddaje tłumaczenie: <u>JADAM/ PISUJE</u> (np. często, zwyczajowo w restauracjach / do gazety)	Present Continuous	<i>I am (not) eating / writing now.</i>	<u>JEM / PISZE</u> (np. w tej chwili, teraz, obecnie, tymczasowo itd.)
Present Perfect Simple	<i>I have (haven't) eaten / written / known so far</i>	do tej pory, do teraz itd.: <u>ZJADŁEM, JADŁEM / NAPISAŁEM / ZNAM</u>	Present Perfect Continuous	<i>I have (haven't) been eating / writing since last week / for a week.</i>	<u>JEM / PISZE</u> od jakiegoś czasu
Past Simple	<i>I ate / wrote (didn't eat / write) yesterday</i>	tłumaczenie <u>ZJADŁEM / NAPISAŁEM</u> lepiej oddaje formę tego czasu niż np. <u>jadłem</u> , ponieważ jest to po prostu stwierdzenie faktu	Past Continuous	<i>I was eating / writing when you came.</i>	<u>JADŁEM / PISAŁEM</u> przez jakiś czas lub gdy coś się wydarzyło
Past Perfect Simple	<i>I had eaten / written before you came.</i>	<u>ZJADŁEM / NAPISAŁEM</u> zanim...	Past Perfect Continuous	<i>I had been eating / writing before you came.</i>	<u>JADŁEM / PISAŁEM</u> przez jakiś czas zanim...
Future Simple	<i>I will eat / write tomorrow.</i>	tłumaczenie <u>ZJEM / NAPISZE</u> lepiej oddaje formę tego czasu niż np. <u>będę jadł</u> , ponieważ jest to po prostu stwierdzenie faktu	Future Continuous	<i>I will be eating / writing tomorrow at ten am.</i>	<u>BEDE JADŁ / PISAŁ</u> przez jakiś czas, lub w danym momencie w przyszłości
Future Perfect	<i>I will have eaten / written by Friday</i>	<u>ZJEM / NAPISZE</u> zanim... / do...	Future Perfect Continuous	<i>Tomorrow I will have been eating / writing for two weeks.</i>	W przyszłości <u>MINIE X CZASU, OD KIEDY JEM / PISZE</u>
Future going to	<i>I am going to eat / be eating..</i>	<u>ZAMIERZAM JEŚĆ / WYGLADA NA TO, ŻE ZJEM / BEDE JADŁ</u>			

PRESENT SIMPLE

PRESENT SIMPLE (TERAŻNIEJSZY PROSTY)

Konstrukcja:

Twierdząca		Przecząca		Pytająca				
I	write.	I	don't (do not)	write.	do /	I	write	
You		You			don't	do /		you
We		We			(do not)	don't		we
They		They			they			
He	write <u>s</u> .	He	doesn't (does not)		does /	he		
She		She			doesn't	doesn't		she
It		It						it

Jak wynika z rysunku na poprzedniej stronie czas Present Simple (pokazuje go duża czerwona strzałka) stosuje się, gdy:

1. Stwierdzamy ogólne fakty, wydarzenia (na rysunku czerwona gwiazdka) np. *I work in school.* – Pracuję w szkole. *She speaks English.* – Ona mówi po angielsku. - Takie są fakty.
2. Mówimy o czynnościach rutynowych, zwyczajowych, regularnie się powtarzających: *He drinks coffee every morning.* – Pije kawę każdego ranka. *I go to school by bus.* – Jeżdżę do szkoły autobusem. – Rutyna.
3. Stwierdzamy stan rzeczy (**nie** czynności – na rysunku zielone tło): *They have a car.* – Mają samochód. *You don't understand me.* – Nie rozumiesz mnie. *I know you.* – Znam cię. - Taka jest sytuacja, stan rzeczy. Nie mamy tu do czynienia z czynnościami.

JESZCZE KILKA PRZYKŁADÓW:

She often drinks beer. – Ona często pije piwo. – Rutyna, zwyczaj.

First you pour the milk, then you add some sugar – Najpierw lejesz mleko, potem dodajesz trochę cukru... - Rutyna, tak się to robi zawsze.

I remember. – Pamiętam. – Stan rzeczy. – Pamiętanie to nie jest czynność, tylko stan.

The meeting starts at 3 o'clock pm. – Spotkanie rozpoczyna się o trzeciej. *The train leaves at 5 o'clock pm.* – Pociąg odjeżdża o piątej. Rutyna. – Taki jest harmonogram, rozkład jazdy.

Water boils at 100 degrees Celsius. Woda gotuje się przy 100 stopniach Celsjusza. – Normalka. Tak jest zawsze.

He is a good musician. – On jest dobrym muzykiem. – Stan rzeczy.

Present Simple stosuje się też w zdaniach czasowych, po *when, if, unless, as soon as* itd., gdy w zdaniu głównym mówimy o przyszłości: *When I graduate I'll move to England.*

I. Wpisz właściwą formę czasowników w nawiasach (Present Simple):

1. She always (carry) _____ her handbag under her arm.
2. John (watch) _____ TV at least three hours a day.
3. This food (not look) _____ too good.
4. She (not speak) _____ French, but she (speak) _____ very good English.
5. I (not know) _____ what to tell you.
6. George (wash) _____ his car every Saturday.
7. Bob (say) _____ that he (party) _____ every weekend.
8. She (not play) _____ the guitar, but she (play) _____ the piano.
9. Whenever he (go) _____ fishing he (catch) _____ a lot of fish.
10. He (do) _____ a very good job in this company.
11. This man (get married) _____ every five years.
12. Annie (try) _____ to pass the driving licence exam every few months.
13. Jenny (fly) _____ to Warsaw every second week.
14. Penny (say) _____ that her baby (cry) _____ every night.
15. You (not believe) _____ her, do you?
16. I think she (punish) _____ her children much too often.
17. He often (forget) _____ that he (have) _____ a family to support.

II. Przetłumacz:

1. Często chodzę na spacerzy.

2. Jak często masz wolny weekend?

3. Mój pociąg odchodzi o 5.00.

4. Najpierw łączysz pierwszy element z drugim, potem instalujesz głośnik...

5. Nie mam samochodu.

6. Pracuję w IBM.

7. Ten samolot nie odlatuje o czwartej.

8. Ty mnie nie rozumiesz.

9. Znam dwa języki.

10. Zwykle nie piję piwa.

11. Dlaczego on chodzi do parku co niedzielę?

12. Gdzie kupujesz chleb?

13. Ile on zarabia?

14. Kto za to wszystko płaci?

15. Kto tutaj pracuje?

16. O której odjeżdża twój pociąg?

17. Woda zamarza przy 0° C.
